

พฤติกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐบาล

เกรียงกมล ภัทรพรไพศาล*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุวัฒน์ ชลไพศาล**

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องพฤติกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐบาล มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐบาล 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐบาล การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงกับนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis: MCA)

จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3-4 รายได้ส่วนใหญ่ได้มาจากผู้ปกครอง ภูมิลำเนาเป็นนครกรุงเทพมหานครพักอยู่กับครอบครัว ผลการเรียนอยู่ในระดับสูง และชอบทำกิจกรรม มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านความถี่ในการดื่มน้อยกว่า 3 วันต่อสัปดาห์ โดยส่วนมากซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านสะดวกซื้อ และสถานที่นิยมดื่ม ได้แก่ ที่บ้าน/หอพัก และับ/คาราโอเกะ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดื่มคือเพื่อน ปริมาณการดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่า 6 ดื่มต่อครั้ง ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ น้อยกว่า 2 ดื่มต่อครั้งจำนวนเงินที่ใช้ในการดื่มต่อครั้ง 201-300 บาท ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐพบว่า ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านค่าใช้จ่ายและด้านการยอมรับของครอบครัวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการมีเพื่อนในมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

* นักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** อาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ พบว่า ปัจจัยด้านความถี่ ด้านสถานที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านสถานที่นิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และด้านจำนวนเงินที่ใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน แต่ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐเป็นประเภทเดียวกัน ส่วนการเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยภาพรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการมีเพื่อนในมหาวิทยาลัยและด้านการยอมรับของครอบครัว โดยทัศนคติทางการเรียนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ ในขณะที่ทัศนคติด้านสุขภาพ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการมีเพื่อนในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และทัศนคติด้านการยอมรับของครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มของนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

จากผลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากรไทย พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 ประชากรที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่มีอายุตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 17.7 ล้านคน (ร้อยละ 32.3) โดยในจำนวนนี้มีผู้ที่ดื่มสม่ำเสมอ 7.5 ล้านคน (ร้อยละ 42.4) และเป็นผู้ที่ดื่มนานๆ ครั้ง 10.2 ล้านคน (ร้อยละ 57.6) โดยในปี พ.ศ. 2557 พบว่า เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปีมีปริมาณการดื่มเพิ่มขึ้นตลอด จากร้อยละ 21.6 ใน พ.ศ. 2544 เป็นร้อยละ 25.2 สาเหตุสำคัญที่เริ่มดื่มสุรา ที่เป็นสาเหตุหลักๆ มีด้วยกัน 3 สาเหตุ สาเหตุสำคัญอันดับหนึ่งคือเพื่อเข้าสังคม/การสังสรรค์ ร้อยละ 41.9 อันดับสองคือตามอย่างเพื่อน/เพื่อนชวนดื่ม ร้อยละ 27.3 และอันดับสามคืออยากทดลองดื่ม (ร้อยละ 24.4) ทั้งเพศชายและหญิงมีอันดับสำคัญของสาเหตุที่เริ่มดื่ม 3 อันดับแรกเหมือนกัน แต่แตกต่างกันในสัดส่วน โดยเพศชายที่เริ่มดื่มเพราะตามอย่างเพื่อน/เพื่อนชวนดื่ม และเพราะอยากทดลองดื่มสูงกว่าหญิง ตามอย่างเพื่อน/เพื่อนชวนดื่ม ร้อยละ 29.8 และ 19.8 ตามลำดับ อยากทดลองดื่มร้อยละ 26 และ 17.2 ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557)

ดังนั้น จากผลสำรวจจึงสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มวัยรุ่นกำลังถูกชักจูงให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอย่างมาก หากรัฐบาลและสังคมไม่มีมาตรการที่ดีพอ อนาคตของเด็กไทยจะเต็มไปด้วยผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ อ้างถึงใน บัณฑิต ศรีไพศาลและคณะ, 2550: 10-14) และมักก่อให้เกิด

ปัญหาหลังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนน ซึ่งเป็นอุบัติเหตุที่มีความรุนแรง และทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก โดยเฉพาะช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดติดต่อกันหลาย ๆ วัน เช่น เทศกาลปีใหม่ และเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งแอลกอฮอล์เป็นต้นเหตุแห่งการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรถึงร้อยละ 90 มีผู้เสียชีวิต 26,000 คนต่อปี โดยส่วนใหญ่ผู้เสียชีวิตเป็นเยาวชน ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจปีละไม่ต่ำกว่า 150,000 ล้านบาท (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2558) สอดคล้องกับการสำรวจพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า การดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุให้เกิดการฆาตกรรมร้อยละ 42 การล่วงเกินทางพรร้อยละ 36 การทำการรุนแรงร้อยละ 41 และการลักขโมยร้อยละ 33 เกิดความพิการจากการดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 6 เสียชีวิตปีละ 200,000 คน และยังคงต้องเสียเงินถึง 12,000 ล้านดอลลาร์ต่อปีเป็นค่ารักษาพยาบาล อุบัติเหตุทางรถและค่าใช้จ่ายอื่นๆ (กัลยาณี ศรีบุระ, 2550: 1)

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาด้านสังคมศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค และพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภคกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ ไม่ค่อยมีผลงานวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์ในเรื่องนี้มากนัก ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐบาล โดยมุ่งเน้นศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่แตกต่างกัน โดยข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อาจใช้เป็นแนวทางสำหรับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดนโยบายเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ

สมมติฐาน

1. ความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ
2. ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ

ขอบเขตของการวิจัย

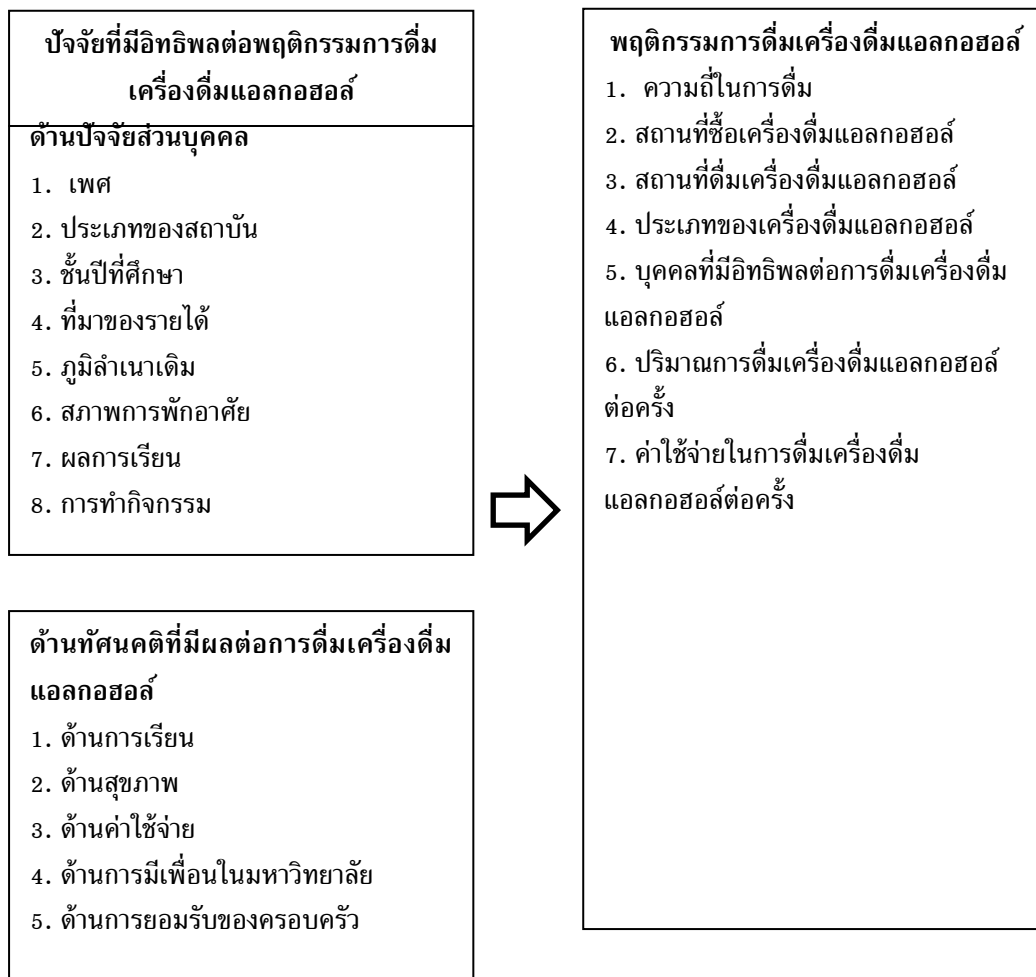
ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประเภทของสถาบัน ชั้นปีที่ศึกษา ที่มาของรายได้ ถิ่นกำเนิด สภาพการพักอาศัย ผลการเรียนและการทำกิจกรรมระหว่างเรียน และปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อการดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ได้แก่ ด้านการรับรู้ ด้านสุขภาพ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการมีเพื่อนในมหาวิทยาลัย และด้านการยอมรับของครอบครัว

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ พฤติกรรมในการดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐบาล ได้แก่ ความถี่ในการดืม สถานที่ซื้อเครื่องดืมแอลกอฮอล์ สถานที่ดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ ประเภทของเครื่องดืมแอลกอฮอล์ที่เลือกดืมบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ ปริมาณการดืมและค่าใช้จ่ายในการดืมแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงตัวพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปปรับใช้ประกอบการกำหนดกลยุทธ์ หรือแนวทางในส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์และแนวทางการป้องกันให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐบาลลด ละ เลิก พฤติกรรมการดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 –ปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวนละ 200 คน รวม 400 คน

สถานที่สำรวจ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) กับนักศึกษาที่มีพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น กรอบข้อมูลเบื้องต้น แล้วกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามสร้างแบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามนั้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในงานวิจัย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ทั้งหมด โดยใช้เครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ตอบ แบบสอบถาม ใช้สถิติพื้นฐาน คือค่าร้อยละ(Percentage)
- 2) การวิเคราะห์ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ใช้วิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis: MCA) แบบ Multiple Correspondence Analysis เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงกลุ่ม ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3-4 รายได้ส่วนใหญ่ได้มาจากผู้ปกครอง

ภูมิลาเนาเป็นนครกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่พักอยู่กับครอบครัว มีผลการเรียนอยู่ในระดับสูง และชอบทำกิจกรรม มีความถี่ในการดื่มน้อยกว่า 3 วันต่อสัปดาห์ ส่วนมากซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านสะดวกซื้อ สถานที่นิยมดื่ม ได้แก่ ที่บ้าน/หอพัก และผับ/คาราโอเกะ ประเภทของเครื่องดื่มที่นิยมดื่มแตกต่างกัน นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนนิยมดื่มเบียร์ ร้อยละ 46.5 ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐนิยมดื่มสุรา/วิสกี้/รันดี ร้อยละ 66.0 บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดื่มคือเพื่อน ปริมาณการดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่า 6 ดื่มต่อครั้ง ร้อยละ 52.0 ขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ น้อยกว่า 2 ดื่มต่อครั้ง ร้อยละ 37.5 ส่วนจำนวนเงินที่ใช้ในการดื่มต่อครั้ง 201-300 บาท

2. ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรวมกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ พบว่า ปัจจัยด้านความถี่ ด้านสถานที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านสถานที่นิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และด้านจำนวนเงินที่ใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน แต่ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐเป็นประเภทเดียวกัน

2. ผลเปรียบเทียบความสำคัญของปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยภาพรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการมีเพื่อนในมหาวิทยาลัยและด้านการยอมรับของครอบครัว โดยพบว่าทัศนคติด้านการเรียนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ ในขณะที่ทัศนคติด้านสุขภาพ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการมีเพื่อนในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนทัศนคติด้านการยอมรับของครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มของนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ความแตกต่างของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความแตกต่างกันในด้านที่มาของรายได้ ด้านภูมิถิ่นเดิม ด้านการทำกิจกรรมและด้านชั้นปีที่ศึกษา ส่งผลต่อปริมาณการดื่ม ความถี่ในการดื่ม สถานที่ดื่มและสถานที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ ด้านทัศนคติที่มีผลต่อการดื่ม พบว่า ด้านการเรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนด้านสุขภาพ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการมีเพื่อนในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมากกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ อภิปรายได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐ ส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมักจะเคยชินกับสภาพแวดล้อมความเจริญ แสงสีและความบันเทิง ดังนั้น พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่จึงมาจากเหตุผลส่วนตัว โดยเฉพาะด้านการเรียน เพราะการเรียนในมหาวิทยาลัยรัฐมีการแข่งขันกันอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้เกิดความเครียดสะสม ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ เมื่อพลาดจากการสอบแข่งขันก็เข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน ได้พบเพื่อนใหม่ ได้ร่วมกิจกรรมใหม่ และสัมผัสสังคมใหม่ในกลุ่มที่มีฐานะใกล้เคียงกันประกอบกับการเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนไม่ต้องประสบกับการแข่งขันกับผู้อื่นนอกจากตนเอง จึงมีช่วงเวลาในการดื่มเพื่อการสังสรรค์ ผ่อนคลาย สนุกสนาน มากกว่าความเครียดจากการเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนิษฐา สมัย พบว่า ระดับความเครียดมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์สม่าเสมออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และระดับความเครียดมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งความเครียดจะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยรัฐ พบว่า ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ได้แก่ ความถี่ในการดื่ม ปริมาณการดื่ม สถานที่ซื้อสถานที่ดื่ม และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนในมหาวิทยาลัย อภิปรายได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนส่วนใหญ่อยู่ในวัยรุ่นวัยคะนอง และต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน เมื่อเพื่อนชักชวนให้ดื่มแล้วเกิดความสุขสนุกสนาน ลืมความทุกข์ ความเครียดลงได้ ก็ดีใจ ดังนั้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาทั้งสองสถาบันจึงเกิดจากปัจจัยเสริม คือ ลักษณะของความสัมพันธ์กับเพื่อนและปัจจัยเอื้อคือ การเข้าถึงแหล่งซื้อขายโดยง่าย ซึ่งปัจจุบันมีร้านสะดวกซื้อและร้านค้าอยู่โดยรอบมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของบัญชา ศรีสมบัติ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงสูง เมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วยการถดถอย

พหุคูณเชิงชั้น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม สามารถอธิบายความผันแปรของคะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 21.8

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณถึงพฤติกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาล ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลไม่ลึกซึ้งเพียงพอต่อการวิเคราะห์ได้อย่างครบถ้วน ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป จึงควรศึกษาเชิงคุณภาพเจาะลึกถึงปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านพฤติกรรมและปัจจัยด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตสภาพแวดล้อมโดยรอบ เพื่อได้ข้อมูลเชิงลึกเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ศาสตร์การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา

บรรณานุกรม

- บัณฑิต ศรีไพศาลและคณะ. (2550). รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2550. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2558). **ข้อเท็จจริงและตัวเลขเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย**. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพและหน่วยระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กัลยาณี ศรีบุระ (2550) **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น**. รายงานการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ประไพรัตน์ คาวินวิทย์. (2554). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา ศิลางาม และ ศิริลักษณ์ วงษ์วิจิตสุข. (2553). **พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อระดับการรับรู้ทางปัญญาในกลุ่มนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ**. งานวิจัยทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ.2557. สืบค้นวันที่ 10 มีนาคม 2557. จาก

https://www.m-society.go.th/article_attach/13207/17336.pdf.

Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". In Reading in Fishbein, M (Ed.), **Attitude Theory and Measurement** (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.